

Kyrkoantikvarisk ersättning och övriga kulturarvsfrågor

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens skrivelse 2013/14:152 Den kyrkoantikvariska ersättningen samt en motion som väckts med anledning av skrivelsen. Därutöver behandlas 53 motionsyrkanden om kulturarvsfrågor i vid mening.

I skrivelsen redovisas hur den kyrkoantikvariska ersättningen har använts under perioden 2002–2012. Skrivelsen behandlar också tillgängligheten till de kyrkliga kulturminnena, kompetens- och kunskapsfrågor och samarbetet mellan Svenska kyrkan och myndigheterna inom kulturmiljöområdet.

Utskottet konstaterar att den kyrkoantikvariska ersättningen har haft stor betydelse för vården och bevarandet av det kyrkliga kulturarvet. Utskottet noterar också att ersättningen har fördelats i enlighet med de principer som slogs fast i samband med relationsändringen mellan staten och kyrkan och att kompetensen inom Svenska kyrkan har utvecklats positivt i frågor som rör förvaltningen av de kyrkliga kulturminnena. Utskottet vill understryka att staten även fortsättningsvis, tillsammans med Svenska kyrkan, bör ta ett ansvar för att det kyrkliga kulturarvet bevaras, används och utvecklas. Det är angeläget att villkoren för den kyrkoantikvariska ersättningen även fortsättningsvis präglas av långsiktighet och förutsägbarhet. Utskottet ser därmed positivt på att regeringen aviserar att den avser att återkomma med förslag till en långsiktig nivå på den kyrkoantikvariska ersättningen i budgetpropositionen för 2015. De kulturpolitiska målen och de nationella målen för kulturmiljöarbetet bör kunna inspirera till fortsatt utveckling av arbetet med det kyrkliga kulturarvet.

Utskottet, som delar regeringens bedömning att det inför nästa kontrollstation 2019 bör göras en fördjupad utvärdering av den kyrkoantikvariska ersättningens användning och effekter, anser inte att det finns skäl att tidigare lägga den fördjupade översynen. Utskottet anser inte heller att det finns skäl att nu ta ställning till nivån på den kyrkoantikvariska ersätt-

ningen. En motion om detta avstyrks därmed. Då skrivelsen inte bör föranleda något initiativ från riksdagens sida föreslår utskottet att den läggs till handlingarna.

Utskottet avstyrker även övriga motionsyrkanden som berör bl.a. frågor om skydd av rester av kolmilor, behov av internationellt skyddsområde för marin arkeologi, Sala silvergruva, några slott och kloster, funktionshindersperspektiv i museisektorn, det industriella kulturarvet och det rullande kulturarvet samt insatser mot främlingsfientlighet och intolerans.

I betänkandet finns fyra reservationer och fyra särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	7
Ärendet och dess beredning	7
Utskottets överväganden	8
Kyrkoantikvarisk ersättning	8
Rester av kolmilor	11
Risinge Sankta Maria kyrka	12
Behovet av internationellt skyddsområde för marin arkeologi	13
Sala silvergruva	15
Slotten Bäckaskog och Hovdala samt Tomarps kungsgård	16
Klostren Mor Gabriel och Zafaran	18
Auschwitz-Birkenau	19
Världskulturmuseet som en stiftelse	20
Funktionshindersperspektiv i museisektorn	22
Det industriella kulturarvet	24
Det rullande kulturarvet	26
Insatser mot främlingsfientlighet och intolerans	29
Museum med inriktning på mänskliga rättigheter, hållbar utveckling, folkrörelser och demokrati	30
Nationellt centrum för fotografi i Landskrona	32
Motioner som bereds förenklat	33
Reservationer	36
1. Kyrkoantikvarisk ersättning, punkt 1 (SD)	36
2. Funktionshindersperspektiv i museisektorn, punkt 10 (MP, V)	36
3. Det industriella kulturarvet, punkt 11 (S, V)	37
4. Det rullande kulturarvet, punkt 12 (S, V)	38
Särskilda yttranden	39
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 16 (S)	39
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 16 (MP)	39
3. Motioner som bereds förenklat, punkt 16 (SD)	39
4. Motioner som bereds förenklat, punkt 16 (V)	39
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	40
Skrivelsen	40
Följdmotionen	40
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2013	40

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Kyrkoantikvarisk ersättning**

Riksdagen avslår motion

2013/14:Kr12 av Margareta Larsson (SD) och
lägger skrivelse 2013/14:152 till handlingarna.

Reservation 1 (SD)

2. **Rester av kolmilor**

Riksdagen avslår motion

2013/14:Kr234 av Anders Ahlgren och Göran Lindell (båda C).

3. **Risinge Sankta Maria kyrka**

Riksdagen avslår motion

2013/14:Kr324 av Anna-Lena Sörenson m.fl. (S).

4. **Behovet av internationellt skyddsområde för marin arkeologi**

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Kr215 av Anders Åkesson (C) och
2013/14:Kr273 av Krister Örnfjäder (S).

5. **Sala silvergruva**

Riksdagen avslår motion

2013/14:Kr211 av Pia Nilsson (S).

6. **Slotten Bäckaskog och Hovdala samt Tomarps kungsgård**

Riksdagen avslår motion

2013/14:Kr248 av Per-Ingvar Johnsson och Johan Linander (båda C).

7. **Klostren Mor Gabriel och Zafaran**

Riksdagen avslår motion

2013/14:Kr280 av Robert Halef (KD).

8. **Auschwitz-Birkenau**

Riksdagen avslår motion

2013/14:Kr282 av Mikael Oscarsson (KD).

9. **Världskulturmuseet som en stiftelse**

Riksdagen avslår motion

2013/14:Kr233 av Hans Rothenberg (M).

10. **Funktionshindersperspektiv i museisektorn**

Riksdagen avslår motion

2013/14:Kr309 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 19.

Reservation 2 (MP, V)

11. Det industriella kulturarvet

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Kr207 av Sten Bergheden och Lars-Arne Staxäng (båda M) och

2013/14:Kr339 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 31.

Reservation 3 (S, V)

12. Det rullande kulturarvet

Riksdagen avslår motion

2013/14:Kr323 av Leif Jakobsson (S).

Reservation 4 (S, V)

13. Insatser mot främlingsfientlighet och intolerans

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Kr269 av Robert Halef (KD) och

2013/14:Kr276 av Fredrik Malm (FP).

14. Museum med inriktning på mänskliga rättigheter, hållbar utveckling, folkrörelser och demokrati

Riksdagen avslår motion

2013/14:Kr245 av Eva-Lena Jansson (S).

15. Nationellt centrum för fotografi i Landskrona

Riksdagen avslår motion

2013/14:Kr275 av Cristina Husmark Pehrsson (M).

16. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Kr204 av Björn Söder (SD) yrkandena 1 och 2,

2013/14:Kr219 av Krister Hammarbergh (M),

2013/14:Kr220 av Gustav Nilsson (M),

2013/14:Kr221 av Gustav Nilsson (M),

2013/14:Kr222 av Annelie Enochson (KD),

2013/14:Kr227 av Marta Obminska (M),

2013/14:Kr228 av Nina Lundström (FP),

2013/14:Kr231 av Helén Pettersson i Umeå (S),

2013/14:Kr237 av Betty Malmberg och Eva Bengtson Skogsberg (båda M),

2013/14:Kr238 av Ulrik Nilsson (M),

2013/14:Kr239 av Carin Runeson och Olle Thorell (båda S),

2013/14:Kr251 av Louise Malmström m.fl. (S),

2013/14:Kr261 av Henrik Ripa (M),

2013/14:Kr264 av Ann-Christin Ahlberg (S),
2013/14:Kr265 av Louise Malmström och Helén Pettersson i Umeå
(båda S),
2013/14:Kr278 av Penilla Gunther (KD),
2013/14:Kr294 av Bo Bernhardsson m.fl. (S),
2013/14:Kr301 av Jessika Vilhelmsson och Solveig Zander (M, C),
2013/14:Kr303 av Johan Johansson (M),
2013/14:Kr304 av Gunnar Andréén (FP),
2013/14:Kr305 av Allan Widman och Tina Acketoft (båda FP) yrkan-
dena 1 och 2,
2013/14:Kr307 av Gunnar Andréén (FP) yrkandena 1 och 2,
2013/14:Kr311 av Mattias Karlsson (SD),
2013/14:Kr313 av Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD)
yrkandena 1 och 2,
2013/14:Kr315 av Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD),
2013/14:Kr319 av Yvonne Andersson (KD),
2013/14:Kr325 av Anna-Lena Sörenson m.fl. (S),
2013/14:Kr331 av Mattias Karlsson (SD),
2013/14:Kr332 av Mattias Karlsson och Carina Herrstedt (båda SD),
2013/14:Kr335 av Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD) och
2013/14:Kr339 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkan-
dena 3 och 32.

Stockholm den 3 juni 2014

På kulturutskottets vägnar

Gunilla Carlsson i Hisings Backa

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Ulf Nilsson (FP), Anne Marie Brodén (M), Gustaf Hoffstedt (M), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Per Lodenius (C), Isak From (S), Tina Ehn (MP), Lars-Axel Nordell (KD), Margareta Larsson (SD), Lars Ohly (V), Ellen Juntti (M), Agneta Gille (S), Peter Jutterström (M), Håkan Juholt (S) och Björn Leivik (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlas regeringens skrivelse 2013/14:152 Den kyrkoantikvariska ersättningen samt en motion som väckts med anledning av skrivelsen. Därutöver behandlas 53 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2013 om kulturarvsfrågor i vid mening.

I skrivelsen redovisas hur den kyrkoantikvariska ersättningen har använts under perioden 2002–2012. Skrivelsen behandlar också tillgängligheten till de kyrkliga kulturminnena, kompetens- och kunskapsfrågor och samarbetet mellan Svenska kyrkan och myndigheterna inom kulturmiljöområdet.

Kultur- och idrottsminister Lena Adelsohn Liljeroth informerade utskottet om skrivelsen vid utskottssammanträdet den 18 mars 2014.

Utskottet besökte den 13 mars 2014 Svenska kyrkan och fick information av ärkebiskop Anders Wejryd och generalsekreterare Helen Ottosson Lovén med medarbetare om hur Svenska kyrkan såg på arbetet med den kyrkoantikvariska ersättningen och deras bedömning av den framtida verksamheten.

Den 25 mars 2014 fick utskottet information av överantikvarie Knut Weibull och enhetschef Markus Dahlberg, Riksantikvarieämbetet, om myndighetens syn på den kyrkoantikvariska verksamheten.

Utskottets överväganden

Kyrkoantikvarisk ersättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att tidigarelägga den fördjupade utvärderingen och lägger därmed skrivelsen till handlingarna.

Jämför reservation 1 (SD).

Skrivelsen

I 4 kap. kulturmiljölagen (1988:950) finns bestämmelser om skydd för de kyrkliga kulturminnena: kyrkobyggnader, kyrkotomter, kyrkliga inventarier och begravningsplatser. I anslutning till stat–kyrka-reformen som genomfördes den 1 januari 2000 och som innebar att relationerna mellan staten och Svenska kyrkan ändrades, gavs Svenska kyrkan rätt till viss ersättning av staten för kulturhistoriskt motiverade kostnader i samband med vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena (kyrkoantikvarisk ersättning).

I skrivelsen redovisas hur den kyrkoantikvariska ersättningen har använts under perioden 2002–2012. Skrivelsen behandlar också tillgängligheten till de kyrkliga kulturminnena, kompetens- och kunskapsfrågor och samarbetet mellan Svenska kyrkan och myndigheterna inom kulturmiljöområdet.

Regeringen bedömer att den kyrkoantikvariska ersättningen har fördelats i enlighet med de principer som slogs fast i samband med relationsändringen mellan staten och kyrkan och att den kyrkoantikvariska ersättningen har stor betydelse för vården och bevarandet av det kyrkliga kulturarvet. Kompetensen inom Svenska kyrkan i frågor som rör förvaltningen av de kyrkliga kulturminnena har utvecklats positivt. I dag har samtliga stift fast anställda sakkunniga i kulturarvsfrågor.

Det samrådsförfarande som har etablerats mellan Svenska kyrkan och myndigheterna inom kulturmiljöområdet bör enligt regeringen utvecklas vidare och i högre utsträckning bidra till att nationella, regionala och lokala perspektiv kan mötas och berika varandra.

Regeringen bedömer att staten även fortsättningsvis, tillsammans med Svenska kyrkan, bör ta ett ansvar för att det kyrkliga kulturarvet bevaras, används och utvecklas. Villkoren för den kyrkoantikvariska ersättningen bör präglas av långsiktighet och förutsägbarhet. Regeringen aviserar att den har för avsikt att återkomma till riksdagen med förslag till den kyrkoantikvariska ersättningens långsiktiga nivå i budgetpropositionen för 2015.

Inför nästa kontrollstation 2019 bör en fördjupad utvärdering göras av den kyrkoantikvariska ersättningens användning och effekter.

I skrivelsen redovisas att de ekonomiska förutsättningarna för församlingar och samfälligheter sammantaget successivt har försämrats efter relationsändringen samtidigt som kulturarvet till sin omfattning är oförändrat. Genom samhällsutvecklingen fördjupas de regionala skillnaderna i landet. Detta innebär ett ökande ansvar per medlem för kulturarv och ekonomi. För att klara förvaltningen när omvärlden förändras arbetar Svenska kyrkan kontinuerligt och aktivt med att anpassa sitt eget ekonomiska utjämningsystem och sin organisation till dessa förutsättningar.

I skrivelsen redovisas även att Svenska kyrkan i sin rapport (Ett rum öppet för alla – Svenska kyrkans redovisning till regeringen angående de kyrkoantikvariska frågorna inför kontrollstationen 2014) lyft fram många väsentliga perspektiv på kulturarvet. Kyrkan menar bl.a. att delaktighet i kulturarvet kan beskrivas i termer av medborgarskap, rättigheter och demokrati. Alla som bor i Sverige har rätt till den historia som tidigare generationer har skapat. Också för dem som anlänt till Sverige nyligen är tillgång till kyrkans kulturarv en rättighet. Här är det enligt Svenska kyrkan viktigt att minnas att många som kommer till Sverige redan känner sig hemma i kyrkans rum. Kristna över hela världen delar bilder, symboler och berättelser. På så vis menar Svenska kyrkan att man kan säga att kyrkans kännetecken – världsvid och universell – ger särskilda förutsättningar för gemenskap och integration i Sverige. Även människor med annan tro och religiös tradition söker sig gärna till kyrkans miljöer.

Svenska kyrkan redovisar också ett antal argument för att se det kyrkliga kulturarvet som en samhällsresurs. Kyrkan framhåller bl.a. att det kyrkliga kulturarvet och dess värden enligt flera undersökningar uppskattas av en stor majoritet av befolkningen. Med sin bredd, mångfald, nationella spridning och långa historia angår det alla människor. De kyrkliga kulturminnena kan utgöra resurser för lokal och regional utveckling, som kulturella och sociala centrum och för upplevelsenäringar, lokalt föreningsliv och företagande. Svenska kyrkan menar att de kyrkliga rummen också kan användas för konserter, teater, dans, konstutställningar och andra kulturevenemang. Svenska kyrkan framhåller vidare att de kyrkliga kulturminnena är platser för sammanhållning, identitet och trygghet i bygder där det inte finns några andra offentliga rum att tillgå, och att de samtidigt är pedagogiska resurser för skolor och andra utbildningsinstitutioner.

Av skrivelsen framgår även att Riksantikvarieämbetet anfört att det inte fullt ut går att bedöma om värden och underhållet sker på ett kontinuerligt och ändamålsenligt sätt, eftersom det saknas regional och nationell överblick över vårdbehovet. När det gäller ersättningens fördelning per åtgärds-typ anser Riksantikvarieämbetet att fördelningen har skett i enlighet med statens intentioner på så sätt att den övervägande delen har gått till insatser för vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena. Även omfattningen och inriktningen av projekten överensstämmer i huvudsak med statens intentioner.

Regeringen anser att de rapporter som Svenska kyrkan och Riksantikvarieämbetet har tagit fram inför kontrollstationen 2014 tecknar en god bild av de senaste årens utveckling. Inför kontrollstationen 2009 kompletterades Svenska kyrkans och Riksantikvarieämbetes rapporter av en granskning som genomfördes av Riksrevisionen (Statens insatser för att bevara de kyrkliga kulturminnena, RiR 2008:2). Ett sådant inslag av oberoende granskning och analys är ett värdefullt komplement. Regeringen avser därför att, inför kontrollstationen 2019, initiera en fördjupad utvärdering av den kyrkoantikvariska ersättningens användning och effekter.

Motionen

I motion 2013/14:Kr12 begär Margareta Larsson (SD) en fördjupad utvärdering av den kyrkoantikvariska ersättningen. Motionären anför att storleken på den kyrkoantikvariska ersättningen och förhållandet mellan denna och kyrkans egeninsatser måste vara i rimlig storlek för att det kyrkliga kulturarvet ska kunna bevaras för framtiden. Den fördjupade utvärderingen bör tidigareläggas, och i utvärderingen bör ingå bl.a. att utreda behovet av förhöjd nivå på den kyrkoantikvariska ersättningen så att den inte bara täcker de faktiska behoven utan även inkluderar en översikt av det regelverk som omger ersättningen så att kyrkan får rätt att använda ersättningen både till administration kopplad till det kyrkoantikvariska arbetet och till bevarande av den immateriella delen av det kristna kulturarvet.

Utskottets ställningstagande

Det kyrkliga kulturarvet, som byggts upp under tusen år, präglas av historiskt djup och rymmer centrala berättelser om samhällets utveckling. Det är också bärare av starka konstnärliga och arkitektoniska uttryck. Utskottet anser att det är av stor betydelse att detta kulturarv bevaras, används och utvecklas för dagens och kommande generationer. Alla som bor i Sverige har rätt till den historia som tidigare generationer skapat. Utskottet delar därmed regeringens bedömning att det kyrkliga kulturarvet är en mångsidig resurs i samhällsutvecklingen och en angelägenhet för alla.

Utskottet kan konstatera att den kyrkoantikvariska ersättningen har haft stor betydelse för vården och bevarandet av det kyrkliga kulturarvet. Utskottet noterar också att ersättningen har fördelats i enlighet med de principer som slogs fast i samband med relationsändringen mellan staten och kyrkan och att kompetensen inom Svenska kyrkan i frågor som rör förvaltningen av de kyrkliga kulturminnena har utvecklats positivt. Det samrådsförfarande som etablerats mellan Svenska kyrkan och myndigheterna inom kulturmiljöområdet har utvecklats och bör enligt utskottet fortsätta att utvecklas. Utskottet vill understryka att staten även fortsättningsvis, tillsammans med Svenska kyrkan, bör ta ett ansvar för att det kyrkliga kulturarvet bevaras, används och utvecklas. Det är angeläget att villkoren för den kyrkoantikvariska ersättningen även fortsättningsvis präglas av långsiktig-

het och förutsägbarhet. Utskottet ser därmed positivt på att regeringen aviserar att den avser att återkomma med förslag till en långsiktig nivå på den kyrkoantikvariska ersättningen i budgetpropositionen för 2015. De kulturpolitiska målen och de nationella målen för kulturmiljöarbetet bör kunna inspirera till fortsatt utveckling av arbetet med det kyrkliga kulturarvet.

Utskottet delar regeringens bedömning att det inför nästa kontrollstation 2019 bör göras en fördjupad utvärdering av den kyrkoantikvariska ersättningens användning och effekter.

Utskottet konstaterar samtidigt att regeringen har gett Riksantikvarieämbetet i uppdrag att göra en översyn av regelverket om de kyrkliga kulturminnena och dess tillämpning samt vid behov föreslå ändringar i lagstiftningen. Bedömningen görs mot bakgrund av att det i ett flertal remissyttranden om betänkandet Kulturmiljöarbete i en ny tid (SOU 2012:37) påtalades att det finns ett antal oklarheter och problem i fråga om regleringen av de kyrkliga kulturminnena, som inte hanteras inom ramen för Kulturmiljöutredningens uppdrag. Uppdraget, som ska genomföras i samråd med Svenska kyrkan, länsstyrelserna och andra berörda aktörer, ska redovisas i en rapport till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 30 september 2015. Detta kan enligt utskottets bedömning komma att leda till vissa förändringar i regelverket redan före nästa kontrollstation.

Utskottet är emellertid inte berett att ställa sig bakom kraven i motion 2013/14:Kr12 (SD) om att tidigarelägga den fördjupade översynen. Det finns inte heller skäl att nu ta ställning till nivån på den kyrkoantikvariska ersättningen. Motionen avstyrks därmed. Utskottet anser att skrivelsen inte bör föranleda något initiativ från riksdagens sida utan bör läggas till handlingarna.

Rester av kolmilor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om rester av kolmilor med hänvisning till kulturmiljölagen (1988:950).

Motionen

I motion 2013/14:Kr234 föreslår Anders Ahlgren och Göran Lindell (båda C) ett tillkännagivande om mängden kolbottnar med framtida bevarandevärde. De ifrågasätter bevarandevärdet av den stora mängd av kolbottnar som finns och anser att man borde välja ut några typexempel, ordentligt märka ut och registrera dem och sedan lämna dem orörda och säkrade för eventuellt behov av utgrävningar. Övriga lämningar skulle då kunna hanteras av dem som förvaltar eller äger marken.

Utskottets ställningstagande

Utskottet behandlade i betänkande 2012/13:KrU9 våren 2013 regeringens förslag till ändringar i dåvarande lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. (prop. 2012/13:96, rskr. 2012/13:273). Förslagen innebar ett förtydligande av fornminnesbegreppet som syftade till att göra tillämpningen mer enhetlig och att förbättra möjligheterna för den enskilde att få information om förekomsten av fornminnen. Genom att Riksantikvarieämbetets myndighetsroll förtydligas kan myndigheten ge ett bättre stöd till länsstyrelserna. De nya bestämmelserna trädde i kraft den 1 januari 2014. Samtidigt ändrades lagens namn till kulturmiljölagen.

Riksantikvarieämbetet publicerade i december 2013 en ny vägledning som behandlar 2 kap. 1 och 1 a §§, dvs. de paragrafer som reglerar vilka lämningar som har ett skydd som fornlämning och länsstyrelsens beslut om fornlämningsförklaring. I vägledningen ingår en förenklad lämningstyp lista med Riksantikvarieämbetets vägledande rekommendation för vilka typer av lämningar som bör bedömas som fornlämningar respektive övriga kulturhistoriska lämningar. Syftet med vägledningen är att skapa samsyn för att uppnå rättssäkerhet, kvalitet och effektivitet vid tolkning och tillämpning av bestämmelserna i lagen. Vägledningen är Riksantikvarieämbetets rekommendationer om hur bestämmelserna bör tillämpas, men är inte juridiskt bindande.

Motion 2013/14:Kr234 (C) avstryks därmed.

Risinge Sankta Maria kyrka

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om Risinge Sankta Maria kyrka.

Motionen

I motion 2013/14:Kr324 begär Anna-Lena Sörenson m.fl. (S) ett tillkännagivande om att regeringen bör göra en översyn av hur staten kan ta sitt ansvar och se till att Risinge Sankta Maria kyrka underhålls och repareras så att dess unika valvmålningar bevaras. Motionärerna konstaterar att det är staten som äger kyrkan och Riksantikvarieämbetet som har ansvar för förvaltning och underhåll. Underhållet är kraftigt eftersatt, och det regnar in genom kyrkans spåntak. Bristerna i taket hotar de unika kalkmålningarna, och ett unikt kulturarv kan gå förlorat enligt motionärerna.

Bakgrund

Sankta Maria kyrka i Risinge socken, Finspångs församling i Östergötland är känd för långhusets tak- och väggmålningar som utförts efter 1435 när kyrkan fick takvalv av tegel. Vissa byggnadsdelar av kyrkan har daterats till 1100-talets senare del.

Kyrkan förvaltas av Riksantikvarieämbetet. Enligt uppgift från Riksantikvarieämbetet finns sedan gammalt spår av vattengenomträngning efter läckage i den påbyggnad i kyrkans norra del som utfördes 1738. Detta läckage har åtgärdats, men det är mer än 20 år sedan. De fuktproblem som finns i denna del av kyrkan härrör från det markvatten som rinner utmed berggrunden från klockstapeln norr om kyrkobyggnaden och ned mot kyrkan och kan ge viss fuktuppträngning. På taket till denna del av kyrkan brukar det vintertid samlas en driva med snö som också har en negativ fuktpåverkan på takspånen. Det vatten som kommer innanför spånen brukar torka ut uppe på vinden. Dessa sker på den motsatta sidan av det synliga gamla vattenläckaget. Efter en inspektion av hela kyrkovinden i september 2013 har detta läckage åtgärdats.

Vidare uppger Riksantikvarieämbetet att taket över långhuset där målningarna finns börjar visa tecken på att ett utbyte bör komma till stånd inom en fyraårsperiod. Här skyddar tegelvalven från genomträngande fukt. Takspånen tjärades senast 2004. Arbete har påbörjats för att handla upp en omläggning av takspån och tjärning av spånen.

Någon förvaltningsplan finns inte, utan Riksantikvarieämbetet arbetar utifrån en lista på problem som ska åtgärdas. Byggnaden inspekteras varje år. Riksantikvarieämbetet har vidare en kontaktperson som meddelar om något akut skulle hända i kyrkobyggnaden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Riksantikvarieämbetet förvaltar kyrkan och gör årliga inspektioner av underhållsbehovet. Något initiativ med anledning av motion 2013/14:Kr324 (S) behövs inte. Motionen avstyrks därmed.

Behovet av internationellt skyddsområde för marin arkeologi

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsyrkanden om behovet av internationellt skyddsområde för marin arkeologi med hänvisning till pågående utredningsarbete.

Motionerna

Anders Åkesson (C) anför i motion 2013/14:Kr215 att förmågan att exploatera fynd på allt större vattendjup också har fört sökandet av nya arkeologiska fynd ut på internationellt vatten. Motionären anser att bristen på och behovet av ny nationell och internationell lagstiftning för skydd av fyndplatser har blivit högaktuell. Inte minst är det tydligt i Östersjön att det behövs en ny internationell lagstiftning alternativt en internationell överenskommelse med denna inriktning. Motionären föreslår ett tillkännagivande till regeringen om att skapa en lagstiftning för marint skyddsområde med ett robust regelverk för hur marinarkeologiska fynd hanteras och som gör övrig marin verksamhet i skyddsområdet möjlig.

I motion 2013/14:Kr273 framför Krister Örnfjäder (S) ett likartat förslag och hänvisar till att Riksantikvarieämbetet anser att man genom havsrättskonventionen kan hitta möjligheter att skydda vraket Svärdet, som förliste 1676 i slaget vid Öland.

Bakgrund

Regeringen har utsett en särskild utredare som ska se över de svenska baslinjerna och de olika jurisdiktionsgränserna till havs i syfte att ge dessa den precision som modern teknik medger (dir. 2011:41, 2013:98). Utredaren ska också lägga fram förslag om inrättande av en angränsande zon runt Sveriges kuster. Utredaren ska lämna de förslag till författningsändringar som översynen kan ge anledning till. Uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2014.

Av direktiven framgår att en förutsättning för att veta var svensk jurisdiktion kan utövas och var svenska lagregler är tillämpliga är att det finns klart och tydligt angivna geografiska gränser på land och till havs. Det praktiska behovet av tydliga gränser till havs dikteras också av den rättsliga och politiska utvecklingen på flera områden. För att regeringen t.ex. ska kunna inrätta särskilda marina miljöskyddsområden måste den veta exakt var de svenska jurisdiktionsgränserna rent geografiskt går. För att kunna genomföra EU:s gemensamma fiskeripolitik krävs också att gränserna anges på exakt sätt. Precist bestämda gränser är en avgörande faktor för att Sverige på ett adekvat sätt ska kunna påtala och agera mot kränkningar av svenskt territorium. Andra politikområden som berörs av gränsproblematiken är migrations-, hälso-, tull- och skattefrågor, men även andra frågor, såsom skyddet av det marina undervattenskulturarvet, läggande av rörledningar och kablar, ingripande mot transport av massförstörelsevapen och narkotikasmuggling.

Havsrättskonventionen som den är formulerad i dag trädde i kraft 1994. Den samlar havsrättsfrågorna i ett enda politiskt avtal. Konventionen täcker in frågor om bl.a. sjöfart, fiske, beräkning av kuststaters ekonomiska zoner och hur havsmiljön ska skyddas. Konventionen innebar dess-

utom att en bindande havsrättslig tvistlösningsmekanism upprättades, vilket förenklar fredliga lösningar av konflikter och vidare utvecklar havsrätten genom rättspraxis.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att regeringen har tillsatt en särskild utredare för att se över de svenska baslinjerna och de olika jurisdiktionsgränserna till havs i syfte att ge dessa den precision som modern teknik medger (dir. 2011:41, 2013:98). Härvid berörs även frågor om skyddet av det marina undervattenskulturarvet. Utredaren ska presentera sina förslag senast den 31 december 2014. Utskottet anser att det pågående utredningsarbetet bör avvaktas och avstyrker därmed motionerna 2013/14:Kr215 (C) och 2013/14:Kr273 (S).

Sala silvergruva

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om Sala silvergruva med hänvisning till byggnadsminnesförklaringen i december 2013 och Riksantikvarieämbetets uppdrag att utveckla, samla och sprida goda exempel på hur kulturmiljön kan främja gruvturismen.

Motionen

I motion 2013/14:Kr211 av Pia Nilsson (S) föreslås ett tillkännagivande till regeringen om att undersöka förutsättningarna för att restaurera fastigheterna vid Sala silvergruva. Motionären anser att Sala silvergruva borde vara ett riksintresse av stor betydelse att slå vakt om som en traditionsrik riksklenod. Därför är det angeläget att undersöka statens möjligheter att ta ytterligare ekonomiskt ansvar för att bevara detta kulturhistoriska arv.

Bakgrund

Gruvdriften vid Sala silvergruva fick ett uppsving under Gustav Vasa, och ett gruvsamhälle växte upp intill gruvan, den nu övergivna gruvbyn. Driften av gruvan fick en avgörande betydelse för landets ekonomi under 1500-talet då också det mesta silvret togs upp. Gruvan upplevde vissa uppsving omkring 1750 och 1850. År 1887 överläts ägandet av gruvan till bergslaget. Flera privata bolag ägde gruvan till 1988 då Sala kommun övertog ägandet. I dag ägs gruvområdet huvudsakligen av ett bolag, där kommunen är majoritetsägare.

Sala silvergruva byggnadsminnesförklarades i december 2013 av Länsstyrelsen i Västmanlands län. Till stor del innefattar byggnadsminnesområdet tekniska byggnader och anläggningar som lavar, kanaler, maskinhus, magasin, bodar och personaltjänstebostäder av skilda slag, men även administrationsbyggnader. Byggnaderna inom skyddsområdet uppfördes mellan 1670 och 2003 och speglar gruvans utveckling och historia. Bebyggelsen fick huvudsakligen sin nuvarande utformning under 1800-talet.

Regeringen gav i januari 2014 Riksantikvarieämbetet i uppdrag att utveckla, samla och sprida goda exempel på hur kulturmiljön kan främja gruvturismen. Uppdraget till Riksantikvarieämbetet inriktas framför allt på miljöerna i Bergslagen, men också Västerbotten och Norrbotten, och ska ske i samarbete med länsstyrelserna, Tillväxtverket, berörda parter och aktörer som har ansvar för regional tillväxt. Uppdraget omfattar totalt 4,1 miljoner kronor under 2014–2016, och ska slutredovisas till Näringsdepartementet den 1 mars 2017.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid flera tillfällen tidigare behandlat frågan om Sala silvergruva. I betänkande 2010/11:KrU10 konstaterade utskottet att Sala silvergruva har haft ett aktivt samarbete med Länsstyrelsen i Västmanlands län och under många år har fått bidrag från anslaget för kulturmiljövård för i huvudsak vård av bebyggelse men även vård av fornlämningar, vård av mark och framtagande av kunskapsunderlag. Gruvan har även fått EU-bidrag från strukturfondens mål 2. Utskottet kan nu konstatera att Sala silvergruva i december 2013 förklarades som byggnadsminne. Utskottet konstaterar vidare att regeringen gett Riksantikvarieämbetet i uppdrag att utveckla, samla och sprida goda exempel på hur kulturmiljön kan främja gruvturismen. Uppdraget till Riksantikvarieämbetet inriktas bl.a. på miljöerna i Bergslagen. Utskottet anser inte att något initiativ nu bör tas. Motion 2013/14:Kr211 (S) avstyrks.

Slotten Bäckaskog och Hovdala samt Tomarps kungsgård

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om slotten Bäckaskog och Hovdala samt Tomarps kungsgård med hänvisning till att regeringens fortsatta beredning av utredningen Statens kulturfastigheter – urval och förvaltning för framtiden bör avvaktas.

Motionen

I motion 2013/14:Kr248 begär Per-Ingvar Johnsson och Johan Linnander (båda C) ett tillkännagivande till regeringen om betydelsen av att bevara slotten Bäckaskog och Hovdala samt Tomarps kungsgård i Skåne i statlig ägo för att bevara kulturvärdena och hålla fastigheterna öppna för allmänheten. Motionärerna konstaterar att Kulturfastighetsutredningen har lagt fram förslag på fastigheter som utredaren anser kan säljas av staten. De nu nämnda fastigheterna har stor betydelse för kulturlivet och turismen i Skåne. De som nu bedriver turist- och restaurangverksamhet och annan verksamhet på slotten och kungsgårdarna kan inte ekonomiskt bära de kostnader som ligger i att underhålla de byggnader och parker som tillhör fastigheterna. Motionärerna anser att det inte går att förena att exploatera fastigheterna för annan verksamhet och att hålla dem öppna för allmänheten.

Bakgrund

Utredningen Statens kulturfastigheter – urval och förvaltning för framtiden (SOU 2013:55) överlämnades till regeringen i augusti 2013. Utredningen har haft regeringens uppdrag att klarlägga vilka fastigheter och byggnader som ägs av statliga myndigheter och är så kulturhistoriskt värdefulla att de även i fortsättningen bör ägas av staten. Uppdraget omfattade också att identifiera de kulturfastigheter som av olika skäl inte behöver ägas av staten och kan avyttras. För de senare ska oberoende marknadsvärden uppskattas.

Utredningen föreslog att ett antal fastigheter och byggnader ska avyttras av staten. Skälen uppgavs inte främst vara ekonomiska, utan bygger på mer principiella, kulturpolitiska och förvaltningsmässiga överväganden.

I utredningen framhålls att i ekonomiskt hänseende bör statens intäkter från avyttringar och minskade driftunderskott vägas mot de ökade bidragskrav som kan komma att ställas från framtida ägare till den typ av skyddade fastigheter det gäller.

Betänkandet har remitterats, och remisstiden går ut den 13 juni 2014. I remitteringen ligger att Regeringskansliet (Socialdepartementet) vill ha synpunkter på de bakomliggande principerna och resonemangen som presenteras i betänkandet. Förslagen om vilka statligt ägda kulturhistoriskt värdefulla fastigheter på objektsnivå som även i fortsättningen bör ägas av staten omfattas alltså inte av remitteringen utan kommer att hanteras i ett senare skede.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att regeringen har remitterat betänkandet Statens kulturfastigheter – urval och förvaltning för framtiden (SOU 2013:55) i de delar som berör de bakomliggande principerna och resonemangen som presenteras i betänkandet och att frågan om vilka statligt ägda kulturhistoriskt

värdefulla fastigheter på objektsnivå som även i fortsättningen bör ägas av staten kommer att hanteras i ett senare skede. Utskottet anser att den fortsatta beredningen bör avvaktas och avstyrker därmed motion 2013/14:Kr248 (C).

Klostren Mor Gabriel och Zafaran

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om klostren Mor Gabriel och Zafaran

Motionen

I motion 2013/14:Kr280 begär Robert Halef (KD) ett tillkännagivande till regeringen om att Sverige genom Unesco bör verka för att stödja att de syrisk-ortodoxa klostren Mor Gabriel och Zafaran i sydöstra Turkiet förs upp på Unescos världsarvslista. Motionären anför att dessa kloster ligger i kristenhetens äldsta område och är viktiga symboler för kristenheten i världen. Klostren har spelat en stor roll för syrianernas överlevnad och deras utveckling av språk, religion och kultur och inte minst bevarande som folkgrupp.

Utskottets ställningstagande

Utskottet besökte Unesco i Paris den 23 april 2014 och fick då bl.a. information om världsarvskonventionen och dess tillämpning.

Unescos konvention om skydd för världens kultur- och naturarv från 1972, den s.k. världsarvskonventionen, har undertecknats av 190 av Unescos medlemsländer. Syftet med konventionen är att länderna som undertecknar den ska skapa lagstiftning och organisation för att bevara kultur- och naturarvet i sitt eget land. De objekt som nomineras till världsarvslistan, dvs. föreslås tas upp på förteckningen över världsarv, ska ha särskilt universellt värde (Outstanding Universal Value). Länderna ska även informera om konventionen, respektera världsarv i andra länder och bidra ekonomiskt till vården av dessa när medel för ändamålet saknas.

Utskottet konstaterar att Sverige enbart kan föreslå svenska kulturarv för nominering och att det är världsarvskommittén som utser nya världsarv. Sverige var representerat i kommittén 2007–2011. För närvarande är det Finland som representerar Norden.

Med det anförda avstyrker utskottet motion 2013/14:Kr280 (KD).

Auschwitz-Birkenau

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om Auschwitz-Birkenau med hänvisning bl.a. till att regeringen i januari 2014 beslutade om ytterligare bidrag till bevarandet av Auschwitz-Birkenau.

Motionen

I motion 2013/14:Kr282 föreslår Mikael Oscarsson (KD) att Sverige ska se över möjligheterna att bidra till restaureringen av förintelselägret i Auschwitz-Birkenau och att underlätta för elever och lärare att göra studieresor dit. Regeringen bör enligt motionären undersöka möjligheten att avsätta medel i en fond som exempelvis Forum för levande historia kan förvalta, varifrån skolor kan söka medel för studieresor till platser som Auschwitz-Birkenau så att fler elever och lärare ska få möjlighet att besöka dessa platser.

Bakgrund

Sverige bidrog 2009 med 1 miljon kronor till The Auschwitz-Birkenau Foundation. Medlen anvisades från utgiftsområde 5 Internationell samverkan, anslaget Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. Den 27 januari 2014 på internationella minnesdagen för Förintelsens offer och 69-årsdagen av befrielsen av Auschwitz meddelade regeringen (Utrikesdepartementet) att Sverige bidrar med ytterligare 1 miljon kronor till bevarandet av Auschwitz-Birkenau. Det svenska stödet syftar till att bidra till de stora investeringar som behövs för att bevara Auschwitz-Birkenau för kommande generationer. Enligt regeringen är det ett bidrag till en påminnelse om vikten att värna fred, säkerhet och de mänskliga rättigheterna.

Utskottet behandlade en motion om skolresor till koncentrationsläger i betänkande 2010/11:KrU6. Utskottet betonade då att Forum för levande historia har ett mycket viktigt uppdrag att – med utgångspunkt i Förintelsen – arbeta med frågor som rör tolerans, demokrati och mänskliga rättigheter. Genom förmedling och kunskapsuppbyggnad och med stöd i forskning bedrivs kulturverksamhet, seminarier, föreläsningar och debatt m.m. Verksamheten syftar till att stärka människors vilja att aktivt verka för alla människors lika värde. Utskottet hänvisade vidare till sitt uttalande i betänkande 2008/09:KrU1 då utskottet framhöll att det delade motionärernas bedömning av värdet av resor till Förintelsens koncentrationsläger men inte ansåg att Forum för levande historias anslag skulle användas för ett sådant ändamål. Utskottet vidhöll denna uppfattning.

Regeringen har den 22 maj 2014 beviljat Svenska kommittén mot antisemitism 5 miljoner kronor för elevresor till förintelsens platser i Polen. Regeringen motiverar beslutet med att ungdomars kunskaper om Förintel-

sen och andra brott mot mänskligheten som är en följd av antidemokratiska ideologier och diktatur behöver stärkas, liksom deras insikter om behovet av demokrati och europeisk integration.

Utskottets ställningstagande

Det är angeläget att stärka ungdomars kunskaper om Förintelsen och andra brott mot mänskligheten, liksom deras insikter om behovet av demokrati och europeisk integration. Utskottet vill framhålla att Forum för levande historia har ett mycket viktigt uppdrag att – med utgångspunkt i Förintelsen – arbeta med frågor som rör tolerans, demokrati och mänskliga rättigheter. Utskottet har tidigare uttalat att det däremot inte anser att Forum för levande historias anslag ska användas för skolresor. Utskottet vidhåller denna uppfattning och noterar samtidigt med tillfredsställelse att regeringen har beviljat Svenska kommittén mot antisemitism 5 miljoner kronor för elevresor till Förintelsens platser i Polen. Utskottet välkomnar också att regeringen har avsatt ytterligare 1 miljon kronor till The Auschwitz-Birkenau Foundation för att bidra till bevarandet av Auschwitz-Birkenau för kommande generationer.

Utskottet vill även peka på att regeringen nyligen har gett Skolverket i uppdrag att vidta kunskaphöjande insatser i skolan om främlingsfientlighet och liknande former av intolerans. Totalt avsätts 9 miljoner kronor för uppdraget under perioden 2014–2017. Regeringen har också aviserat en skrivelse till riksdagen under senvåren 2014 om mänskliga rättigheter.

Utskottet anser att motion 2013/14:Kr282 (KD) är tillgodosedd med det anförda. Motionen avstyrks därmed.

Världskulturmuseet som en stiftelse

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att göra om Världskulturmuseet till en stiftelse med hänvisning till den pågående översynen av den statliga museipolitiken.

Motionen

I motion 2013/14:Kr233 föreslår Hans Rothenberg (M) ett tillkännagivande till regeringen om att göra om Världskulturmuseet till en stiftelse. Motionären anför att stiftelseformen innebär ett större mått av självbestämmande och oberoende då stiftelsen saknar externa huvudmän och i stället styrs av en egen styrelse. Med en högre grad av självbestämmande skulle det enligt motionären vara lättare att involvera föreningar och organisationer på det lokala och regionala planet.

Bakgrund

Världskulturmuseet i Göteborg är en del av myndigheten Statens museer för världskultur. Övriga museer inom myndigheten är Etnografiska museet, Medelhavsmuseet och Östasiatiska museet, samtliga i Stockholm.

Regeringen beslutade den 30 januari 2014 att en särskild utredare ska göra en översyn av de statliga museernas uppdrag, myndighets- och institutionsstruktur och regeringens styrning av dem (dir. 2014:8). Utredaren ska bl.a.

- beskriva och analysera hur samhällsutvecklingen regionalt, nationellt och internationellt har påverkat och kan förväntas påverka förutsättningarna för museernas verksamheter
- föreslå nationella mål för museipolitiken som tar sin utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen och som är anpassade till de nya förutsättningar som råder till följd av pågående samhällsförändringar
- beskriva och analysera på vilka sätt centralmuseerna uppfyller sina uppdrag, hur de prioriterar mellan uppdragens olika delar, tar hänsyn till olika mångfaldsperspektiv och arbetar för att förnya och utveckla museiarbetet
- analysera och lämna förslag på hur myndighets- och institutionsstrukturen för de berörda museiinstitutionerna inom Kulturdepartementets ansvarsområde kan förändras för att uppnå högre effektivitet.

Utredaren ska vidare analysera om det statliga regelverket kan förenklas för att underlätta avyttring av kulturföremål som ingår i de statliga museernas samlingar till andra museer. Uppdraget ska redovisas senast den 15 oktober 2015.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att resultatet av den pågående översynen av museipolitiken där utredaren ska se över de statliga myndigheternas uppdrag, myndighets- och instruktionsstruktur bör avvaktas. Utskottet vill också peka på vad som anförs i den förvaltningspolitiska propositionen Offentlig förvaltning för demokrati, delaktighet och tillväxt (2009/10:175), nämligen att myndighetsformen bör vara huvudregel för statlig verksamhet. Utskottet avstyrker därmed motion 2013/14:Kr233 (M).

Funktionshindersperspektiv i museisektorn

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att museisektorn ska införa och tillämpa ett funktionshindersperspektiv bl.a. med hänvisning till den pågående översynen av museipolitiken.

Jämför reservation 2 (MP, V).

Motionen

I partimotion 2013/14:Kr309 yrkande 19 föreslår Jonas Sjöstedt m.fl. (V) att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag på hur museisektorn ska införa och tillämpa ett funktionsnedsättningsperspektiv på samma sätt som uppdrag har getts om genusperspektiv. Motionärerna anser att det saknas ett formulerat funktionshindersperspektiv inom museisektorn, ett perspektiv som synliggör hur personer med funktionsnedsättning har levt och blivit bemötta, uppmärksammar den historiska diskriminering som många personer med funktionsnedsättning fortfarande utsätts för och tar ställning för den kultur som grupper av människor med olika typer av funktionsnedsättning själva utformar. Ett exempel är den bristande respekten för det särskilda språk som teckenspråket utgör.

Bakgrund

På utskottets uppdrag har en uppföljnings- och utvärderingsgrupp inom utskottet följt upp och utvärderat tillgängligheten till kultur för personer med funktionsnedsättning (rapport 2013/14:RFR14). Som en del i detta arbete genomförde utskottet den 15 oktober 2013 en offentlig utfrågning om funktionshindersperspektiv i kulturarvet. Vid utfrågningen presenterades Haikuprojektet och dess slutrapport. Haiku var ett treårigt samarbetsprojekt (2010–2013) mellan Stiftelsen Nordiska museet och Handikapphistoriska föreningen och finansierades av Allmänna arvsfonden. Haikuprojektet ville synliggöra hur historien har sett ut för personer med funktionsnedsättning. En central fråga i projektet var att belysa historien med ett funktionshindersperspektiv för individen men också för samhällets syn på mänskliga rättigheter i dag. Vid utfrågningen deltog även Riksantikvarieämbetet och Västmanlands läns museum (rapport 2013/14:RFR4).

Haikuprojektet följs upp i projektet Fokus – Funktionshinder och Kulturarv, Utbildning, Samverkan, ett tvåårigt samarbetsprojekt mellan Handikapphistoriska föreningen och Upplandsmuseet som inleddes i december 2013 och som finansieras av Allmänna arvsfonden. Syftet är att utbilda museipersonal från olika delar av landet och att skapa ett nätverk. Utbildningen har ett nära samarbete med funktionshindersrörelsen. Följande frågor aktualiseras i projektet:

- Hur kan mångfaldsperspektivet bli nyanserat?
- Hur får man in funktionshindersaspekten i ett helhetsperspektiv?
- Vad finns det i museernas samlingar?
- Vems historia berättas?

Utskottets uppföljnings- och utvärderingsgrupp presenterade sin uppföljning av tillgänglighet inom kulturen i mars 2014 i rapporten 2013/14: RFR14 För, med och av – en uppföljning av tillgängligheten inom kulturen. Utskottet offentliggjorde rapporten vid en offentlig utfrågning den 10 april 2014.

Enligt utvärderingsgruppens rapport har omfattande insatser gjorts, men det finns mycket kvar att göra för att uppnå det kulturpolitiska målet om att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. I rapporten framhålls att det är viktigt att myndigheter och andra aktörer möjliggör en fortsatt och långsiktig verksamhet för utvecklingsprojekt som har visat sig vara framgångsrika i tillgänglighetsarbetet. Det är vidare betydelsefullt att funktionshindersorganisationernas synpunkter får gehör och genomslag i myndigheternas verksamhet. Haikuprojektets resultat är mycket positivt, och det är viktigt att det arbete som har inletts får en fortsättning och att museernas insatser för att vidga kulturarvet och synliggöra alla människors historia fortsätter. I rapporten konstateras slutligen att resultatredovisningen av funktionshinderspolitiken på kulturområdet har utvecklats i budgetpropositionen på senare år.

Som redovisats i avsnittet om Världskulturmuseet har regeringen gett en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av de statliga museernas uppdrag, myndighets- och institutionsstruktur och regeringens styrning av dem (dir. 2014:8). Utredaren ska bl.a. föreslå nya nationella mål för museernas verksamhet som tar sin utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen och som är anpassade till de nya förutsättningar som råder till följd av pågående samhällsförändringar. Uppdraget ska redovisas senast den 15 oktober 2015.

I regleringsbrevet och anslagsbesluten till samtliga centrala museer, myndigheter och stiftelser inom kulturområdet för 2014 föreskrivs att de ska redovisa de åtgärder som vidtagits för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Slutligen kan redovisas att regeringen har antagit en strategi för genomförandet av funktionshinderspolitiken i Sverige 2011–2016. Syftet med strategin är att presentera politikens inriktning och konkreta mål för samhällets insatser samt för hur resultaten ska följas upp under perioden. På kulturområdet är Riksantikvarieämbetet och Statens kulturråd sektorsansvariga myndigheter med uppgift att vara samlande, stödjande och pådrivande i arbetet för att nå de funktionshinderspolitiska målen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill betona att kulturpolitikens uppgift är att stödja konstnärligt skapande i olika former, skapa förutsättningar för att bevara, tolka, tillgängliggöra och utveckla kulturlivet och att bidra till att människor i hela landet har möjlighet att ta del av ett rikt och mångsidigt kulturutbud. Kulturpolitiken ska medverka till att kulturen återspeglar den stora mångfald som präglar dagens samhälle. Kulturen måste vara relevant och angelägen för hela befolkningen. Det är därmed viktigt att många olika erfarenheter, tankar och historier tillvaratas och speglas så att alla delar av samhället blir belysta. Detta är också en förutsättning för en levande demokrati.

Som redovisats ovan har en arbetsgrupp inom utskottet genomfört en uppföljning och utvärdering av tillgängligheten inom kulturområdet för att belysa hur långt kulturmyndigheter och kulturinstitutioner har kommit i tillgänglighetsarbetet. I rapporten konstateras att omfattande insatser har gjorts inom kulturområdet men att mycket ännu återstår.

Utskottet konstaterar att den särskilda utredaren av museipolitiken bl.a. ska föreslå nationella mål för museipolitiken med utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen. Utredaren ska vidare beskriva och analysera på vilka sätt centralmuseerna uppfyller sina uppdrag, hur de prioriterar mellan uppdragens olika delar, tar hänsyn till olika mångfaldsperspektiv och arbetar för att förnya och utveckla museiarbetet. Utskottet anser att resultatet av den pågående översynen av museipolitiken bör avvaktas.

Utskottet noterar vidare att regeringen har antagit en strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken i Sverige för perioden 2011–2016. På kulturområdet är Statens kulturråd och Riksantikvarieämbetet sektorsansvariga myndigheter med uppgift att vara samlande, stödjande och pådrivande i arbetet för att nå de funktionshinderspolitiska målen. Vidare har samtliga centrala museer, myndigheter och stiftelser inom kulturområdet i regleringsbrev och anslagsbesluten för 2014 fått i uppdrag att redovisa de åtgärder som har vidtagits för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Utskottet kommer fortsatt att aktivt följa det pågående arbetet men anser inte att ytterligare initiativ nu behöver tas. Motion 2013/14:Kr309 (V) yrkande 19 är delvis tillgodosedd med det anförda och avstyrks därmed.

Det industriella kulturarvet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsyrkanden om det industriella kulturarvet med hänvisning till Trafikverkets uppdrag.

Jämför reservation 3 (S, V).

Motionerna

Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) föreslår i kommittémotion 2013/14:Kr339 yrkande 31 ett tillkännagivande till regeringen om att se över ansvaret för det industriella kulturarvet. Stora delar av Sveriges industriella arv förvaltas i dag av aktörer som inte omfattas av den statliga eller regionala kulturpolitiken. Museer som kan nämnas är bl.a. Postmuseum, Polismuseet och universitetsmuseerna, Trafikverkets museer och Luftfartsverkets flygsamlingar på Arlanda. I dag ansvarar Trafikverket för tre museer och samlingar som byggts upp inom Statens Järnvägar, senare SJ, Banverket och Vägverket. Samlingarna är unika, och järnvägssamlingen är t.o.m. en av de absolut främsta i sitt slag i världen.

Efter bolagiseringar samt effektivisering och renodling av myndigheters verksamhet har dessa samlingar och museiverksamheter blivit en del som är svår att förena med den löpande verksamheten. Vikten av en långsiktig strategi och finansiering av dessa verksamheter har enligt motionärerna blivit alltmer akut. Uppgiften att prioritera mellan bevarande av kulturarvet och den dagliga driften och förvaltningen hos myndigheter och bolag bör inte avgöras år från år utan genom utarbetande av en långsiktig inriktning och finansiering och med ett tydligt ansvar från ägaren. Motionärerna anser att det är viktigt att finna långsiktiga lösningar för dessa museer och samlingar.

I motion 2013/14:Kr207 av Sten Bergheden och Lars-Arne Staxäng (båda M) föreslås ett tillkännagivande om att främja det motorhistoriska kulturarvet i Sverige. Motionärerna anför att det rullande kulturarvet i form av t.ex. veteranbilar, museijärnvägar och flygplansmuseer är en viktig del av den svenska kulturen och historien. Motorhistoriska fordon och museer bör därför uppmuntras från samhällets sida på ett bättre sätt, exempelvis genom att de får möjlighet att få del av det statliga kulturstödet.

Bakgrund

Utskottet har i betänkande 2012/13:KrU9 behandlat en likartad motion och då redovisat att i samband med att Trafikverket bildades den 1 april 2010 sammanfördes Sveriges Järnvägsmuseum från Banverket och Vägverkets museum från Vägverket till en s.k. resultatenhet med namnet Trafikverkets museer. Den sammanlagda verksamhetsvolymen netto för museerna var under 2010 och 2011 drygt 40 miljoner kronor. För att klara en anslagsneddragning genomfördes och beslutades om kraftiga effektiviseringar av Trafikverkets museer; Sveriges Järnvägsmuseums verksamhet i Ängelholm överfördes den 1 januari 2012 till Ängelholms kommun, och Sveriges Vägsmuseums utställning i Borlänge lades ned under 2012 för att sammanföras med verksamheten vid Järnvägsmuseet i Gävle.

Den 16 februari 2012 gav regeringen Trafikverket i uppdrag att föreslå riktlinjer, finansiering och former för förvaltning samt tillgängliggörande av kulturhistoriskt värdefulla samlingar inom transportområdet. I uppdraget

ingick att föreslå hur samlingarna långsiktigt ska förvaltas och tillgängliggöras. Trafikverket redovisade uppdraget den 16 april 2012. Verket föreslog att Trafikverkets museer och Luftfartsverkets samlingar skulle föras över till Kulturdepartementets ansvarsområde för att drivas i lämplig myndighetsform. Detta skulle finansieras genom att 40 miljoner kronor permanent skulle överföras från Trafikverket och 7 miljoner kronor från Luftfartsverket.

Regeringen gav därefter Trafikverket ett tilläggsuppdrag att föreslå formerna för förvaltning och finansiering inklusive medfinansiering av de kulturhistoriska samlingarna inom luftfartsområdet. Den 20 mars 2013 lämnade Trafikverket förslag till förvaltning av de kulturhistoriskt intressanta samlingarna inom luftfartsområdet.

Enligt ett regeringsbeslut den 21 november 2013 ska Trafikverket förbereda för att ta över kulturhistoriskt intressanta flygplan och kringutrustning enligt en reviderad bevarandeplan från Luftfartsverket. Övertagandet skulle ske under december 2013. Trafikverkets uppgift ska vara att bevara aktuella samlingar. Trafikverket ska dock, om sådant intresse finns, medverka till att samlingarna kan tillgängliggöras för allmänheten förutsatt att tillkommande kostnader varaktigt och fullt ut kan täckas av extern finansiering.

I regleringsbrevet till Trafikverket för 2014 föreskrivs under anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur, anslagspost 9, att medel får användas för kostnader för förvaltning av vissa av statens kulturhistoriska samlingar inom väg, järnväg och luftfart.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Järnvägmuseet i Gävle som Trafikverket driver numera även omfattar vägghistoriska samlingar och att Trafikverket även har tagit över kulturhistoriskt intressanta flygplan och kringutrustning från Luftfartsverket. I regleringsbrevet till Trafikverket för 2014 föreskrivs som framgår ovan att medel får användas för kostnader för förvaltning av vissa av statens kulturhistoriska samlingar inom väg, järnväg och luftfart.

Utskottet anser motionerna 2013/14:Kr207 (M) och 2013/14:Kr339 (S) yrkande 31 i viss mån tillgodosedda med det anförda. Motionerna avstyrks.

Det rullande kulturarvet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om villkoren för det rullande kulturarvet med hänvisning till bl.a. nya regler för traditionsfartyg och arbete inom EU i fråga om historiska fordon.

Jämför reservation 4 (S, V).

Motionen

I motion 2013/14:Kr323 begär Leif Jakobsson (S) ett tillkännagivande om villkoren för det rullande kulturarvet. Motionären anser att det behövs en översyn av lagstiftning och regelverk och en process där kulturminnesvårdande myndigheter och fackmyndigheter åläggs att samverka med representanter för samtliga svenska transporthistoriska riksorganisationer för att åstadkomma en samsyn om miljö- och säkerhetskrav, som gör att Sveriges gamla ång- och segelfartyg, veteranbåtar och veteranklassade bilar kan finnas kvar och brukas i huvudsak som de är också i framtiden.

Bakgrund

Trafikutskottet har behandlat motioner om krav för traditionsfartyg i betänkande 2012/13:TU12. Utskottet anförde att traditionsfartyg är kulturhistoriskt värdefulla fartyg som är klassade av Transportstyrelsen efter samråd med Statens maritima museer. Klassningen har juridisk betydelse för fartygens rättigheter. Kraven för att ett fartyg ska klassas som traditionsfartyg är att

- traditionellt sjömanskap och traditionell teknik ligger till grund för fartygets framförande
- fartyget är av kulturhistoriskt värde eller är en kopia av ett kulturhistoriskt värdefullt fartyg eller att det är ett fartyg som har byggts på ett sådant sätt att traditionella färdigheter och traditionellt sjömanskap uppmuntras och främjas
- fartygsverksamheten inte har ett kommersiellt syfte.

För personal som enbart tjänstgör på traditionsfartyg får Transportstyrelsen meddela föreskrifter om särskilda behörigheter. Sådana föreskrifter får inte strida mot någon internationell överenskommelse som Sverige har ingått.

Trafikutskottet konstaterade att nya regler infördes 2012. En ny utbildning som fartygsbefäl har skapats, som är hälften så omfattande som tidigare och anpassad för de seglande fartygen. Det har införts en ny styrmansbehörighet, där kravet på praktik för att få behörighet som styrman har blivit tre månader (och ytterligare tre månader för befäl). Kravet på behörighet för däcksmanskapet på traditionsfartyg med en bruttodräktighet under 70 eller med en längd under 24 meter har tagits bort. I stället ska befälhavaren ansvara för att personalen ombord har tillräcklig utbildning för att fullgöra uppgifter ombord. Utskottet bedömde att de nya reglerna för traditionsfartyg underlättar för ideella organisationer att bedriva sin verksamhet och avstyrkte därmed de aktuella motionerna. Riksdagen följde utskottet.

Trafikutskottet har vidare behandlat motioner om äldre fordons kulturhistoriska betydelse i betänkande 2012/13:TU17. Utskottet anförde då bl.a. följande:

Utskottet anser att tillvaratagande av äldre fordon har en kulturhistorisk betydelse och dessutom kan vara en givande hobby för den enskilde. Det är därför enligt utskottets mening viktigt att regelverket kring fordonshobbyn utformas på ett smidigt sätt som gör att denna verksamhet kan vidareutvecklas i goda former som inte står i konflikt med trafiksäkerhet och miljö. Enligt utskottet finns en medvetenhet om problematiken som lyfts fram i motionerna. Utskottet ser därför med tillfredsställelse på att det pågår en diskussion mellan Transportstyrelsen och Motorhistoriska Riksförbundet om tillämpningen av reglerna för just historiska fordon. När det gäller motionsförslaget om att hobbyfordon ska skilja sig från övriga fordon vad gäller besiktning konstaterar utskottet att det redan finns ett särskilt anpassat regelverk för besiktning av veteranfordon och hobbyfordon (inklusive motorcyklar).

Utskottet kan även konstatera att betydelsen av att underlätta för veteranfordon delas av EU-kommissionen. I sitt svar på utlåtande 2012/13: TU3 framförde kommissionen bl.a. att veteranfordon utgör det konkreta arvet av den tekniska utvecklingen inom fordonstillverkningen. Vidare framförde kommissionen att eftersom det inte finns belägg för att veteranfordon inverkar menligt på trafiksäkerheten föreslår kommissionen att nationella undantag från kontrollbesiktningen för veteranfordon som är 30 år eller äldre ska tillåtas. Det innebär att ett mycket större antal veteranfordon skulle omfattas av undantag än i den nuvarande EU-lagstiftningen, som endast omfattar fordon som tillverkats före den 1 januari 1960. Utskottet vill även påminna om att reglerna om import av samlarfordon bygger på EU:s regelverk. I Sverige har Tullverket bemyndigande att, med beaktande av gällande EU-regler, ta fram kompletterande föreskrifter. Utskottet finner inte anledning att tvivla på att Tullverket gör detta på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt.

Trafikutskottet avstyrkte därmed de aktuella motionerna. Riksdagen följde utskottet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis understryka betydelsen av ideella föreningars engagemang för att främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas. Det rullande kulturarvet i form av t.ex. bilar, lastfordon och båtar är viktiga och värdefulla delar av kulturarvet som ger möjlighet att ta del av samhällets historia. Det är också ett kulturarv som ligger nära i tiden och därför engagerar många och kan ge goda insikter om hur dagens samhälle har formats.

Utskottet anser liksom trafikutskottet att de nya regler för traditionsfartyg som infördes 2012 underlättar för ideella organisationer att bedriva sin verksamhet. Utskottet vill även påminna om att Statens maritima museer ger råd och stöd till regionala och lokala museer, ideella föreningar, organisationer och enskilda som arbetar med maritim historia och kulturmiljö. Statens maritima museer fördelar ett ekonomiskt bidrag till historiskt värdefulla fartyg. Totalt delas 1 miljon kronor ut varje år, fördelat på en rad olika fartyg. Bidrag kan ges till arbeten som har kulturhistorisk inriktning och görs på ett sådant sätt att det tydliggör fartygets historiska värde som det formulerats i beslut om k-märkning eller motsvarande bedömning.

Utskottet vill vidare peka på att det inom EU pågår ett arbete med att se över direktivet om periodisk trafiksäkerhetsprovning av motorfordon och tillhörande släpfordon (dir. 2009/40/EG). Kommissionen anser att nationella undantag från kontrollbesiktningen för veteranfordon som är 30 år eller äldre ska tillåtas. Utskottet noterar att detta skulle innebära att ett mycket större antal veteranfordon skulle omfattas av undantaget än i den nuvarande lagstiftningen.

Utskottet anser inte att det nu behövs något initiativ från riksdagens sida. Motion 2013/14:Kr323 (S) avstyrks.

Insatser mot främlingsfientlighet och intolerans

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsyrkanden om insatser mot främlingsfientlighet och intolerans med hänvisning till pågående arbete på området.

Motionerna

I motion 2013/14:Kr276 föreslår Fredrik Malm (FP) ett tillkännagivande till regeringen om att uppmärksamma och aktivt agera mot antisemitismen i Sverige. Motionären anser att det krävs ett långsiktigt och brett arbete mot antisemitism och våld och för en demokratisk värdegrund. Det finns många verktyg att använda, t.ex. inom utbildningsområdet, Forum för levande historia, Stiftelsen Expo, medier, fackförbund och det civila samhället. Det är nödvändigt med såväl dagliga som mer långsiktiga strategier och åtgärder för att bekämpa antisemitismen, anför motionären.

I motion 2013/14:Kr269 föreslår Robert Halef (KD) ett tillkännagivande till regeringen om att en konferens för ökad tolerans och förståelse för att förhindra övergrepp och folkmord bör anordnas i Sverige. Motionären anser att Forum för levande historia bör få ett uppdrag att årligen anordna en internationell konferens om folkmord som har skett under 1900-talet för att ständigt påminna om mänsklighetens brott mot grupper i samhället och arbeta för ökad tolerans och förståelse för människovärdet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är angeläget att uppmärksamma och aktivt agera mot främlingsfientlighet och intolerans i Sverige. Som motionärerna anför finns det många verktyg att använda för detta arbete. Forum för levande historia har enligt sin instruktion (SFS 2007:1197) till uppgift att vara ett nationellt forum som ska främja arbete med demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter med utgångspunkt i För-

intelsen. Myndigheten har särskilt till uppgift att informera om Förintelsen och kommunismens brott mot mänskligheten. Myndigheten ska sträva efter att stärka människors vilja att aktivt verka för alla människors lika värde.

Utskottet konstaterar också att regeringen har gett Skolverket i uppdrag att vidta kunskapshöjande åtgärder i skolan om främlingsfientlighet och liknande former av intolerans. Myndigheten ska på ett lättillgängligt sätt sammanställa information om det arbete som utförs av myndigheter, organisationer m.fl. i syfte att förmedla kunskap och sprida information om metoder i frågor om främlingsfientlighet och intolerans. Totalt avsätts 9 miljoner kronor för uppdraget under perioden 2014–2017. I uppdraget ingår att Skolverket ska genomföra fortbildningar av skolpersonal i frågor om främlingsfientlighet och intolerans. Myndigheten ska också genomföra regionala seminarier för att sprida kunskap om det material som har tagits fram och hur detta kan användas.

Här kan vidare nämnas att regeringen har gett Forum för levande historia ett bidrag på 700 000 kronor 2014 för att anställa pedagoger med romsk språk- och kulturkompetens. Pedagogerna ska medverka i arbetet med utställningen Vi är romer – möt människorna bakom myten. Regeringen har för avsikt att avsätta ytterligare 600 000 kronor för detta under 2015, under förutsättning att riksdagen anvisar medel för ändamålet. Utställningen ingår i Forum för levande historias särskilda satsning för att öka kunskapen om romerna under Förintelsen och förföljelserna i Sverige efter andra världskriget fram till i dag. Ett centralt syfte med satsningen är att bidra till arbetet med att minska antiziganismen i samhället. Den främsta målgruppen är skolelever.

Slutligen kan nämnas att regeringen avser att under senvåren 2014 lämna en skrivelse om mänskliga rättigheter till riksdagen. Skrivelsen kommer att ha särskilt fokus på åtgärder mot främlingsfientlighet och liknande former av intolerans.

Utskottet anser motionerna 2013/14:Kr269 (KD) och 2013/14:Kr276 (FP) i huvudsak tillgodosedda. Motionerna avstyrks.

Museum med inriktning på mänskliga rättigheter, hållbar utveckling, folkrörelser och demokrati

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om inrättande av ett nytt museum med inriktning på mänskliga rättigheter, hållbar utveckling, folkrörelser och demokrati.

Motionen

Eva-Lena Jansson (S) föreslår i motion 2013/14:Kr245 ett tillkännagivande till regeringen om att se över möjligheten att inrätta ett nytt museum med inriktning på mänskliga rättigheter, hållbar utveckling, folkrörelser och demokrati. Motionären anför att när Nobelmuseet flyttar ut från Börshuset 2018 öppnas en möjlighet för att inrätta ett nytt museum där. Med utgångspunkt från den svenska stiftelsen Right Livelihood Award, Right Livelihood-pristagarnas erfarenheter och dagens globala utmaningar kan man åstadkomma ett museum som tar sikte på framtiden och som kan bli en mötesplats för besökare från hela världen, anser motionären.

Bakgrund

Stiftelsen Right Livelihood Award är en allmännyttig stiftelse, grundad 1980, som har som ändamål att främja vetenskaplig forskning, undervisning, folklig kunskap och praktisk erfarenhet som bidrar till ekologisk balans i världen, som syftar till att undanröja materiell och andlig fattigdom i världen och som bidrar till varaktig fred och rättvisa. Stiftelsen främjar sina ändamål genom att dela ut ett pris. Priset har ofta kallats för det alternativa Nobelpriset och det delas ut i riksdagen på inbjudan av talmannen och Sällskapet för Right Livelihoodpriset i Riksdagen (Särla). Stiftelsen är känd internationellt. Idén bakom Right Livelihood-priset är att det finns hållbara och beprövade lösningar på globala problem, men att dessa måste uppmärksammas för att få spridning och förmedla hopp inför framtiden. Stiftelsen har ett samarbete med sju universitet inom projektet Right Livelihood College och har också ett ungdomsnätverk, Youth Future Project för att inspirera unga till att engagera sig i framtidsfrågor.

Utskottet har vid flera tillfällen behandlat frågan om att inrätta nya museer, senast i 2012/13:KrU9. Utskottet anförde då följande:

Utskottet vill betona att staten har en viktig roll då det gäller att uppmuntra och stödja museiväsendet. Formerna för detta har dock ändrats under senare år i och med införandet av kultursamverkansmodellen, som överlämnar ett större ansvar till den regionala nivån vad gäller prioriteringar av hur de statliga medlen bäst används för att uppnå de kulturpolitiska målen.

Här bör även nämnas det stöd som ges genom Riksställningar, som samlar in och förmedlar kunskaper och erfarenheter samt erbjuder teknik och metodstöd till arrangörer och producenter av utställningar oavsett om de har ett offentligt uppdrag eller arbetar på ideell basis.

Statliga medel avsätts vidare så att icke-statliga kulturlokaler kan få statligt stöd vid ny- eller ombyggnad av lokalerna. Anslaget 1:5 Stöd till icke statliga kulturlokaler uppgår i år till 9,9 miljoner kronor.

Vidare har Riksförbundet för Sveriges museer fått en allt tyngre position och erhåller statligt stöd för att kunna utveckla sin roll som en samlande aktör inom museisektor i dess helhet. Riksförbundet hanterar professionsrelaterade frågor som innefattar bl.a. utbildning, kompetensutveckling och internationellt samarbete inom museisektorn.

De då aktuella motionerna avstyrktes därmed.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill understryka att staten har en viktig roll då det gäller att uppmuntra och stödja museiväsendet. Formerna för detta har dock ändrats i och med införandet av kultursamverkansmodellen, som överlämnar ett större ansvar till den regionala nivån vad gäller prioriteringar av hur de statliga medlen bäst används för att uppnå de kulturpolitiska målen. Utskottet konstaterar vidare att Forum för levande historia arbetar med frågor om demokrati och mänskliga rättigheter. Här kan även nämnas Fredens Hus i Uppsala som arbetar med utställningar om bl.a. utsatthet, mänskliga rättigheter och de svenska fredsprofilerna Dag Hammarskjöld, Folke Bernadotte och Raoul Wallenberg. Fredens Hus drivs av en politiskt och religiöst obunden ideell förening.

Utskottet anser att Right Livelihood Award-stiftelsen på ett förtjänstfullt sätt lyfter fram människor som på olika sätt gör insatser för att främja demokrati och mänskliga rättigheter. Utskottet är dock inte berett att föreslå att ytterligare ett museum inrättas. Motion 2013/14:Kr245 (S) avstyrks därmed.

Nationellt centrum för fotografi i Landskrona

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att inrätta ett nationellt centrum för fotografi i Landskrona.

Motionen

Cristina Husmark Pehrsson (M) föreslår i motion 2013/14:Kr275 att regeringen ska se över möjligheten att skapa ett nationellt resurscentrum för fotografi, med ansvar för en nationell inventering, rådgivning och kunskapsuppbyggnad. Detta centrum skulle kunna driva på och samordna kunskapsutvecklingen inom området, bistå med fotohistorisk kunskap och ge råd om arkivering av både äldre analoga och nyare digitala fotografier till de arkiv som behöver detta. Bristande arkiveringsrutiner och kommande teknikskiften är enligt motionären ett allvarligt hot mot bildproduktionen. Centret skulle aktivt arbeta med arkivering, utbildning och forskning. Motionären anser att Landskrona skulle var en lämplig placering då Landskrona museum sedan drygt tio år ansvarar för det svenska reklamhistoriska arkivet och då kommunen har formulerat ett program för att göra fotografi till en stark profil för stadens kultur- och näringsliv.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill åter påminna om att kultursamverkansmodellen innebär en tyngdpunktsförskjutning från centralt fattade beslut till ökat regionalt ansvar för kulturområdet. Utskottet har också funnit att Region Skåne har prioriterat verksamheten vid Landskrona museum. Av regionens verksamhetsplan och budget 2014 framgår att Landskrona museum får ökade anslag från 324 000 kronor 2013 till 380 000 kronor 2014, vilket innebär ett förändrat verksamhetsbidrag med 53 000 kronor utöver den generella uppräkningsen med 1 procent. Motion 2013/14:Kr275 (M) avstyrks.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om kulturarvsfrågor som är likalydande eller snarlika yrkanden som riksdagen relativt nyligen har tagit ställning till.

Jämför särskilda yttrandena 1 (S), 2 (MP), 3 (SD) och 4 (V).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare under valperioden, i betänkandena 2010/11:KrU10, 2011/12:KrU9, 2012/13:KrU9 och 2013/14:KrU1 avstyrkt motionsyrkanden som är likalydande eller snarlika nedanstående yrkanden. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag. Utskottet anser därför att yrkandena nedan kan behandlas i förenklad form. Samtliga yrkanden avstyrks därmed.

Motion 2013/14:Kr204 av Björn Söder (SD)

- om skärpta straff för kulturarvsbrott (yrkande 1)
- om förlängd preskriptionstid för kulturarvsbrott (yrkande 2).

Motion 2013/14:Kr219 av Krister Hammarbergh (M) om att fastslå att Bodens fästning är ett kulturarv av nationellt intresse.

Motion 2013/14:Kr220 av Gustav Nilsson (M) om fortsatt upplysning om kommunismens brott.

Motion 2013/14:Kr221 av Gustav Nilsson (M) om att utreda förutsättningarna samt överväga en nationell satsning för att Backåkra ska utvecklas till ett museum och en minnesplats över Dag Hammarskjöld.

Motion 2013/14:Kr222 av Annelie Enochson (KD) om att regeringen bör återkomma med redogörelse för vidtagna åtgärder mot nazism och antisemitism.

Motion 2013/14:Kr227 av Marta Obminska (M) om en särskild satsning på upplysning om kommunismens brott mot mänskligheten inom ramen för Om detta må ni berätta på Forum för levande historia.

Motion 2013/14:Kr228 av Nina Lundström (FP) om att värna bastu som del av vårt kulturarv.

Motion 2013/13:Kr231 av Helén Pettersson i Umeå (S) om att se över möjligheten att göra Skogsmuseet i Lycksele till ett nationellt museum.

Motion 2013/14:Kr237 av Betty Malmberg och Eva Bengtson Skogsberg (båda M) om behovet av en översyn av kostnadsansvaret vid arkeologiska utgrävningar.

Motion 2013/14:Kr238 av Ulrik Nilsson (M) om ett nationellt uppdrag till Textilmuseet i Borås.

Motion 2013/14:Kr239 av Carin Runeson och Olle Thorell (båda S) om Ekomuseet i Bergslagen (2012/13:KrU9).

Motion 2013/14:Kr251 av Louise Malmström m.fl. (S) om att inleda en dialog om möjligheterna att med hjälp av statligt stöd underlätta för Arbetets museum att fortsätta att driva EWK-museet för politisk illustrationskonst.

Motion 2013/14:Kr261 av Henrik Ripa (M) om ökade satsningar på underhåll av byggnadsminnet Nääs.

Motion 2013/14:Kr264 av Ann-Christin Ahlberg (S) om att undersöka möjligheterna att Textilmuseet i Borås får ett nationellt uppdrag.

Motion 2013/14:Kr265 Louise Malmström och Helén Pettersson i Umeå (båda S) om att se över möjligheterna att återinföra fri entré till våra statliga museer.

Motion 2013/14:Kr278 av Pernilla Gunther (KD) om att Nobelmuseet i Karlskoga är en nationell angelägenhet.

Motion 2013/14:Kr294 av Bo Bernhardsson m.fl. (S) om att snarast ta initiativ till att bevara Dag Hammarskjölds Backåkra.

Motion 2013/14:Kr301 av Jessika Vilhelmsson och Solveig Zander (M, C) om att genomföra en översyn av lagen (1988:950) om kulturminnen underlätta för exploatering.

Motion 2013/14:Kr303 av Johan Johansson (M) om att se över förutsättningarna för att byggnadsminnesförklara radiobunkern.

Motion 2013/14:Kr304 av Gunnar Andrén (FP) om kirunasvenskarna och deras okända öde i dåtida Sovjetunionen.

Motion 2013/14:Kr305 av Allan Widman och Tina Acketoft (båda FP)

– om att stödja utvecklingen av en kulturarvsbank vid fyndplatsen Uppåkra (yrkande 1)

– om Kulturdepartementets ansvar för omhändertagande av fynd från arkeologiska utgrävningar i Uppåkra.

Motion 2013/14:Kr307 av Gunnar Andrén (FP)

– om en nationell och internationell insamling till Alfred Nobels minne (yrkande 1)

– om Sveriges marknadsföring av Nobelpriset då människor anländer till Sverige (yrkande 2).

Motion 2013/14:Kr311 av Mattias Karlsson (SD) om hur tillämpningen av de lagreglerade bestämmelserna om god ortsnamnsred ska kunna skärpas.

Motion 2013/14:Kr313 av Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD)

– om att utreda möjligheten att införa ett svenskt fartygsvärn (yrkande 1)

– om att utreda möjligheterna att stärka lagskyddet för kulturhistoriskt skyddsvärda fartyg (yrkande 2).

Motion 2013/14:Kr315 av Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD) om att utreda möjligheten att i samarbete med Svenska kyrkan upprätta ett nationellt statligt museum.

Motion 2013/14:Kr319 av Yvonne Andersson (KD) om vikten av att uppmärksamma betydelsen av det kristna kulturarvet i form av sångskatten och kyrkliga föremål.

Motion 2013/14:Kr325 av Anna-Lena Sörenson m.fl. (S) om att se över möjligheterna till en mer långsiktig tryggad verksamhet för Sancta Birgitta Klostermuseum i Vadstena.

Motion 2013/14:Kr331 av Mattias Karlsson (SD) om att regeringen bör återkomma med förslag kring hur omhändertagandet av fornyfynd kan förbättras.

Motion 2013/14:Kr332 av Mattias Karlsson och Carina Herrstedt (båda SD) om att utse 2016 till ett svenskt kulturarvsår.

Motion 2013/14:Kr335 av Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD) om att regeringen snarast möjligt bör återkomma med förslag om hur omfattningen av den ideella fornminnesvården ska kunna ökas.

Motion 2013/14:Kr339 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S)

– om att på sikt verka för fri entré på regionala museer (yrkande 3)

– om kulturmiljöer till minne av kända svenskar (yrkande 32).

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Kyrkoantikvarisk ersättning, punkt 1 (SD)

av Margareta Larsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:Kr12 av Margareta Larsson (SD) och lägger skrivelse 2013/14:152 till handlingarna.

Ställningstagande

Jag anser att storleken på den kyrkoantikvariska ersättningen och förhållandet mellan denna och kyrkans egeninsatser måste vara rimliga för att det kyrkliga kulturarvet ska kunna bevaras för framtiden. Den fördjupade utvärderingen bör tidigareläggas, och i utvärderingen bör ingå bl.a. att utreda behovet av förhöjd nivå på den kyrkoantikvariska ersättningen så att den inte bara täcker de faktiska behoven utan även inkluderar en översikt av det regelverk som omger ersättningen så att kyrkan får rätt att använda ersättningen både till administration kopplad till det kyrkoantikvariska arbetet och till bevarande av den immateriella delen av det kristna kulturarvet.

Vad jag här har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:Kr12 (SD). Skivelse 2013/14:152 bör läggas till handlingarna.

2. Funktionshindersperspektiv i museisektorn, punkt 10 (MP, V)

av Tina Ehn (MP) och Lars Ohly (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:Kr309 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 19.

Ställningstagande

Det saknas ett formulerat funktionshindersperspektiv inom museisektorn, ett perspektiv som synliggör hur personer med funktionsnedsättning har levt och blivit bemöta, uppmärksammar den historiska diskriminering som fortfarande många personer med funktionsnedsättning utsätts för och tar ställning för den kultur som grupper av människor med olika typer av funktionsnedsättning själva utformar. Ett exempel är den bristande respekten för det särskilda språk som teckenspråket utgör. Därför anser vi att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett förslag på hur museisektorn ska införa och tillämpa ett funktionshindersperspektiv på samma sätt som uppdrag har getts om genusperspektiv.

Vad vi här har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:Kr309 (V) yrkande 19.

3. Det industriella kulturarvet, punkt 11 (S, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Isak From (S), Lars Ohly (V), Agneta Gille (S) och Håkan Juholt (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:Kr339 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 31 och

bifaller delvis motion

2013/14:Kr207 av Sten Bergheden och Lars-Arne Staxäng (båda M).

Ställningstagande

Stora delar av Sveriges industriella arv förvaltas i dag av aktörer som inte omfattas av den statliga eller regionala kulturpolitiken. Museer som kan nämnas är bl.a. Postmuseum, Polismuseet, universitetsmuseerna, Trafikverkets museer och Luftfartsverkets flygsamlingar på Arlanda. I dag ansvarar Trafikverket för tre museer och samlingar som har byggts upp inom Statens Järnvägar, senare SJ, Banverket och Vägverket. Samlingarna är unika, och järnvägssamlingen är t.o.m. en av de absolut främsta i sitt slag i världen.

Efter bolagiseringar samt effektivisering och renodling av myndigheters verksamhet har dessa samlingar och museiverksamheter blivit en del som är svår att förena med den löpande verksamheten. Vikten av en långsiktig strategi och finansiering av dessa verksamheter har därmed blivit alltmer akut. Uppgiften att prioritera mellan bevarande av kulturarvet och den dagliga driften och förvaltningen hos myndigheter och bolag bör inte avgöras år från år, utan genom utarbetande av en långsiktig inriktning och finansie-

ring och med ett tydligt ansvar från ägaren. Det är bra att regeringen nu har fattat beslut om flygsamlingen på Arlanda, men det räcker inte. Det är angeläget att finna långsiktiga lösningar för samtliga samlingar. Regeringen bör därför se över ansvaret för det industriella kulturarvet.

Vad vi här har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:Kr339 (S) yrkande 31 och bifaller delvis motion 2013/14:Kr207 (M).

4. Det rullande kulturarvet, punkt 12 (S, V)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Isak From (S), Lars Ohly (V), Agneta Gille (S) och Håkan Juholt (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:Kr323 av Leif Jakobsson (S).

Ställningstagande

Vi anser att det behövs en översyn av lagstiftning och regelverk och en process där kulturminnesvårdande myndigheter och fackmyndigheter åläggs att samverka med representanter för samtliga svenska transporthistoriska riksorganisationer för att åstadkomma en samsyn om miljö- och säkerhetskrav, som gör att Sveriges gamla ång- och segelfartyg, veteranbåtar och veteranklassade bilar kan finnas kvar och brukas i huvudsak som de är också i framtiden.

Vad vi här har anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:Kr323 (S).

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklat, punkt 16 (S)

Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Per Svedberg (S), Christina Zedell (S), Isak From (S), Agneta Gille (S) och Håkan Juholt (S) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt vissa motionsförslag bl.a. om fri entré på statliga museer och att på sikt införa fri entré på regionala museer liksom förslag om statligt stöd för att underlätta för Arbetets museum att fortsätta att driva EWK-museet för politisk illustrationskonst samt en inventering av kulturmiljöer till minne av kända svenskar. Vi hänvisar till våra tidigare ställningstaganden i betänkandena 2011/12:KrU9, 2012/13:KrU9 och 2013/14:KrU1. Vi vidhåller dessa synpunkter men avstår från att på nytt ge uttryck för avvikande uppfattningar i reservationer.

2. Motioner som bereds förenklat, punkt 16 (MP)

Tina Ehn (MP) anför:

Med anledning av motion 2013/14:Kr265 (S) vill jag påminna om att Miljöpartiet vid flera tillfällen, bl.a. i betänkande 2010/11:KrU1, har reserverat sig till förmån för att regeringen bör utreda och lämna förslag till riksdagen om fri entré på statliga, regionala och kommunala museer. Jag vidhåller denna uppfattning men avstår från att nu reservera mig.

3. Motioner som bereds förenklat, punkt 16 (SD)

Margareta Larsson (SD) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt vissa motionsförslag bl.a. om kulturarvsbrott, omhändertagande av fornyfynd, den ideella fornminnesvården, lagbestämmelser om god ortsnamnssed, svenskt fartygsvarn och skydd för kulturhistoriskt skyddsvärda fartyg, ett kyrkohistoriskt museum och att utse 2016 till ett svenskt kulturarvsår. Jag hänvisar till mina tidigare ställningstaganden i betänkandena 2011/12:KrU9 och 2012/13:KrU9. Jag vidhåller dessa uppfattningar men avstår från att på nytt ge uttryck för avvikande uppfattningar i reservationer.

4. Motioner som bereds förenklat, punkt 16 (V)

Lars Ohly (V) anför:

Med anledning av motion 2013/14:Kr265 (S) vill jag påminna om att Vänssterpartiet i sitt budgetförslag för 2014, se betänkande 2013/14:KrU1, avsatt medel för att införa fri entré på statliga, regionala och kommunala museer.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2013/14:152 Den kyrkoantikvariska ersättningen.

Följdmotionen

2013/14:Kr12 av Margareta Larsson (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om den fördjupade utvärderingen av den kyrkoantikvariska ersättningen.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2013

2013/14:Kr204 av Björn Söder (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skärpa straffen för kulturarvsbrott.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förlänga preskriptionstiden för kulturarvsbrott.

2013/14:Kr207 av Sten Bergheden och Lars-Arne Staxäng (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att främja det motorhistoriska kulturarvet i Sverige.

2013/14:Kr211 av Pia Nilsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att undersöka förutsättningarna för att restaurera fastigheterna vid Sala Silvergruva.

2013/14:Kr215 av Anders Åkesson (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skapa en lagstiftning för marint skyddsområde med ett robust regelverk för hur marinarkeologiska fynd hanteras och som gör övrig marin verksamhet i skyddsområdet möjlig.

2013/14:Kr219 av Krister Hammarbergh (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fastslå att Bodens fästning är ett kulturarv av nationellt intresse.

2013/14:Kr220 av Gustav Nilsson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fortsatt upplysning om kommunismens brott.

2013/14:Kr221 av Gustav Nilsson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna samt överväga en nationell satsning för att Backåkra ska utvecklas till ett museum och en minnesplats över Dag Hammarskjöld.

2013/14:Kr222 av Annelie Enochson (KD):

Riksdagen begär att regeringen återkommer med redogörelse för vidtagna åtgärder mot nazism och antisemitism.

2013/14:Kr227 av Marta Obminska (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en särskild satsning på upplysning om kommunismens brott mot mänskligheten inom ramen för Om detta må ni berätta på Forum för levande historia.

2013/14:Kr228 av Nina Lundström (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att värna bastu som del av vårt kulturarv.

2013/14:Kr231 av Helén Pettersson i Umeå (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att göra skogsmuseet i Lycksele till ett nationellt museum.

2013/14:Kr233 av Hans Rothenberg (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra om Världskulturmuseet till en stiftelse.

2013/14:Kr234 av Anders Ahlgren och Göran Lindell (båda C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om mängden kolbottnar med framtida bevarandevärde.

2013/14:Kr237 av Betty Malmberg och Eva Bengtson Skogsberg (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn av kostnadsansvaret vid arkeologiska utgrävningar.

2013/14:Kr238 av Ulrik Nilsson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett nationellt uppdrag till Textilmuseet i Borås.

2013/14:Kr239 av Carin Runeson och Olle Thorell (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Ekomuseum Bergslagen.

2013/14:Kr245 av Eva-Lena Jansson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att inrätta ett nytt museum med inriktning på mänskliga rättigheter, hållbar utveckling, folkrörelser och demokrati.

2013/14:Kr248 av Per-Ingvar Johnsson och Johan Linander (båda C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om betydelsen av att bevara slotten Bäckaskog, Hovdala samt Tomarps kungsgård i Skåne i statlig ägo.

2013/14:Kr251 av Louise Malmström m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inleda en dialog om möjligheterna att med hjälp av statligt stöd underlätta för Arbetets museum att fortsätta att driva EWK-museet för politisk illustrationskonst.

2013/14:Kr261 av Henrik Ripa (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökade satsningar på underhåll av byggnadsminnet Nääs.

2013/14:Kr264 av Ann-Christin Ahlberg (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att undersöka möjligheterna att Textilmuseet i Borås får ett nationellt uppdrag.

2013/14:Kr265 av Louise Malmström och Helén Pettersson i Umeå (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att återinföra fri entré till våra statliga museer.

2013/14:Kr269 av Robert Halef (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en konferens för ökad tolerans och förståelse för att förhindra övergrepp och folkmord bör ordnas i Sverige genom Forum för levande historia.

2013/14:Kr273 av Krister Örnffjäder (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skyndsamt vidta åtgärder för att skydda vraket Svärdet från plundring.

2013/14:Kr275 av Cristina Husmark Pehrsson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att skapa ett nationellt resurscenter för fotografi, med ansvar för en nationell inventering, rådgivning och kunskapsuppbyggnad.

2013/14:Kr276 av Fredrik Malm (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att uppmärksamma och aktivt agera mot antisemitism i Sverige.

2013/14:Kr278 av Penilla Gunther (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Nobelmuseet i Karlskoga är en nationell angelägenhet.

2013/14:Kr280 av Robert Halef (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige genom Unesco bör verka för att stödja att de syrisk-ortodoxa klostren Mor Gabriel och Zafaran i sydöstra Turkiet förs upp på Unescos världsarvslista.

2013/14:Kr282 av Mikael Oscarsson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör se över möjligheterna att bidra till restaureringen av förintelselägret i Auschwitz-Birkenau och att underlätta för elever och lärare att göra studieresor dit.

2013/14:Kr294 av Bo Bernhardsson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att snarast ta initiativ till att bevara Dag Hammarskjölds Backåkra.

2013/14:Kr301 av Jessika Vilhelmsson och Solveig Zander (M, C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att genom en översyn av lagen (1988:950) om kulturminnen underlätta för exploatering.

2013/14:Kr303 av Johan Johansson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för att byggnadsminnesförklara radiobunkern.

2013/14:Kr304 av Gunnar Andrén (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kirunasvenskarna och deras okända öde i dåtida Sovjetunionen.

2013/14:Kr305 av Allan Widman och Tina Acketoft (båda FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stödja utvecklingen av en kulturarvsbank vid fyndplatsen Uppåkra.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Kulturdepartementets ansvar för omhändertagande av fynd från arkeologiska utgrävningar i Uppåkra.

2013/14:Kr307 av Gunnar Andrén (FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en nationell och internationell insamling till Alfred Nobels minne.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Sveriges marknadsföring av Nobelpriset då människor anländer till Sverige.

2013/14:Kr309 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag på hur museisektorn ska införa och tillämpa ett funktionsnedsättningsperspektiv.

2013/14:Kr311 av Mattias Karlsson (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om hur tillämpningen av de lagreglerade bestämmelserna om god ortnamnsred ska kunna skärpas.

2013/14:Kr313 av Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa ett svenskt fartygsvärn.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att stärka lagskyddet för kulturhistoriskt skyddsvärda fartyg.

2013/14:Kr315 av Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att i samarbete med Svenska kyrkan upprätta ett nationellt kyrkohistoriskt museum.

2013/14:Kr319 av Yvonne Andersson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att uppmärksamma betydelsen av det kristna kulturarvet i form av sångskatten och kyrkliga föremål.

2013/14:Kr323 av Leif Jakobsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om villkoren för det rullande kulturarvet och behovet av en lagöversyn för att värna detsamma.

2013/14:Kr324 av Anna-Lena Sörenson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör göra en översyn om hur staten kan ta sitt ansvar och tillse att Risinge Sankta Maria kyrka underhålls och repareras så att dess unika valvmålningar bevaras.

2013/14:Kr325 av Anna-Lena Sörenson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna till en mer långsiktigt tryggad verksamhet för Sancta Birgitta Klostermuseum i Vadstena.

2013/14:Kr331 av Mattias Karlsson (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag kring hur omhändertagandet av fornfynd kan förbättras.

2013/14:Kr332 av Mattias Karlsson och Carina Herrstedt (båda SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utse 2016 till ett svenskt kulturarvsår.

2013/14:Kr335 av Mattias Karlsson och Per Ramhorn (båda SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen snarast möjligt bör återkomma med förslag om hur omfattningen av den ideella fornminnesvården ska kunna öka.

2013/14:Kr339 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att på sikt verka för fri entré på regionala museer.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ansvaret för det industriella kulturarvet.
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kulturmiljöer till minne av kända svenskar.